

Likovna ostavština Ottavia Missonija kao inspiracija u kreiranju tekstila

---

Grčić, Kristina

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:923879>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-01**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**LIKOVNA OSTAVŠTINA OTTAVIA MISSONIJA KAO INSPRIRACIJA U
KREIRANJU TEKSTILA**

Kristina Grčić

Zagreb, rujan 2021.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

Zavod za dizajn tekstila i odjeće

ZAVRŠNI RAD

**LIKOVNA OSTAVŠTINA OTTAVIA MISSONIJA KAO INSPRIRACIJA U
KREIRANJU TEKSTILA**

Mentorica: doc. art. Lea Popinjač

Studentica: Kristina Grčić

Zagreb, rujan 2021.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Zavod u kojem je izrađen rad: Zavod za dizajn tekstila i odjeće

Broj stranica pismenog dijela završnog rada:

Broj slika:

Broj literaturnih izvora: 8

Broj stranica likovne mape / broj likovnih ostvarenja: 15

Članovi Povjerenstva:

1. izv. prof. art. Koraljka Kovač Dugandžić, predsjednik
2. doc. art. Lea Popinjač, članica
3. prof. dr. sc. Martinia Ira Glogar, članica
4. doc. art. Marin Sovar, zamjenik člana

Datum predaje i obrane Završnog rada:

SAŽETAK

Završni rad će se baviti životom i djelom dizajnera Ottavia Missonija koji u ovom radu predstavlja likovni uzor i inspiraciju za kreiranje vlastitih tekstila. Ottavio Missoni je, među ostalim, bio vrstan kolorist i dizajner uzoraka, čiji su akvareli i gvaševi činili osnovu "Missonijevog tekstila". U njegovom dizajnu, gdje su kombinirani cik-cak, prugasti, šahovski i valoviti uzorci u neočekivanim kombinacijama boja, prepoznata je umjetnička kvaliteta i likovni uzori u umjetnicima poput Giacoma Balle, Sonie Delunay, Piera Dorazia te Osvalda Licinia koji će također biti obrađeni u radu.

Ključne riječi: Ottavio Missoni, tekstilni uzorak, tekstil, geometrijska kompozicija

ABSTRACT

The final paper will deal with the life and work of designer Ottavio Missoni, who in this paper is an art model and inspiration for creating his own textiles. Ottavio Missoni was, among other things, an excellent colorist and designer of patterns, whose watercolors and gouaches formed the basis of "Missoni's textiles". In his design, there where zigzag, striped, chess and wavy patterns who are combined in unexpected color combinations, artistic quality and artistic role models are recognized in artists such as Giacomo Balla, Sonia Delunay, Pier Dorazio and Oswald Licini who will also be part of this final paper.

Keywords: Ottavio Missoni, textile pattern, textile, geometric composition

SADRŽAJ

1. Uvod.....	5
2. Sir Ottavio “Tai” Missoni.....	6
3. Ottavio Missoni i njegov utjecaj u tekstilu i modi.....	8
4. Kako su umjetnost i umjetnici inspirirali i oblikovali dizajnera Missonija i brend Missoni....	11
5. Missoni i likovni elementi - izvor inspiracije za kreiranje uzoraka u kreiranju tekstila.....	23
6. Likovna analiza kreiranih uzoraka	24
7. Primjena i vizualizacija kreiranih uzoraka u tekstilu.....	30
8. Zaključak.....	34
9. Popis literature.....	35

1. UVOD

Istraživanje samog dizajnera Sir Ottavia “Tai” Missonija kao polazne točke i izvora inspiracije za likovni dio završnog rada, obuhvatit će proučavanje njegovog života, njegov rad, te njegov utjecaj u svijetu tekstila i mode. Dizajner Sir Ottavio “Tai” Missoni bio je dizajner koji je bio prepoznatljiv kao kolorist i dizajner koji se “igrao” raznim uzorcima koji su činili osnovu njegovog tekstila. Njegov dizajn bio je prepoznatljiv kombinacijama raznobojnog cik -cak, prugastog, pletenog, valovitog dizajna, izrađen u neobičnim i neočekivanim bojama poput tamarinde i okera, ljubičaste i zimzelene, dok je njegova supruga Rosita Missoni razvijala krojeve i oblik odjeće. Dizajner Ottavio Missoni bio je jezik i stil elegancije koji je postao umjetnički izraz i društvena revolucija od kasnih 1950-ih. Ottavio Missoni i njegova supruga Rosita Missoni ušli su u svijet mode sa sposobnošću eksperimentiranja i donijeli kulturni pokret. Također, likovni elementi koji su prisutni i korišteni kao inspiracija i nastanak 15 autorskih uzoraka. Dizajner Ottavio Missoni bio je nadahnuće i inspiracija za 15 autorskih tekstilnih uzoraka ovog završnog rada. Završni rad će osim spomenutog likovnog dijela sadržavati i teoretski dio u kojem će osim dijela o životu, radu i utjecaju u tekstilu i modi dizajnera Missonia, kao izvoru inspiracije biti provedena analiza likovnih radova, biti će opisane tehnike i materijali koji su korišteni u procesu kreiranih uzoraka.

2. SIR OTTAVIO “TAI” MISSONI

Ottavio Missoni rođen je 11. veljače 1921. godine u Dubrovniku. Bio je član talijanske kraljevske obitelji. Ottaviova majka, Teresa de Vidovich, bila je grofica Rogoznice i Capocesta, a njegov otac, Vittorio Missoni bio je pomorski kapetan iz Furlanije. Ottavio se školovao u Zadru, Trstu i Milanu.

Ottavio je imao sportsku osobnost. Sa šesnaest godina, 1937. Ottavio se upisao u talijansku reprezentaciju. Tri puta je bio osvajač samostalnog državnog prvenstva. Nastupio je na Olimpijskim igrama kao preponaš 1948. s talijanskim timom. Ottavio se također bavio sportom poput koplja i bacanja kugle. Osim što je bio sportaš, Ottavio je tijekom Drugog svjetskog rata služio i kao vojnik. Sudjelovao je 1948. godine u bitki za El Alamein, a pustinjski vojnici su ga zarobili. Zbog toga je ostatak bitke morao provesti u logoru za ratne zarobljenike u Engleskoj.

Nakon što je rat završio, Ottavio i Giorgio Oberweger (suigrač) pokrenuli su kolekciju aktivne odjeće u Trstu stvarajući trenirke pod nazivom odijela Venjulia. Kreacije su bile izrađene korištenjem tehnika kao što su šivanje odnosno pletenje šavom kapljicama, rebrasta struktura i s patentnim zatvaračem na nogama. Kreacije su se pokazale kao veliki uspjeh među sportašima i smatrane najboljim za slobodno kretanje. Takva su odijela nošena na Olimpijskim igrama 1948. godine.

Slika 1. Sir Ottavio “Tai” Missoni

U vrijeme Olimpijskih igara u Londonu 1948. godine, Ottavio je upoznao svoju suprugu Rositu Jelmini, koja je tada bila među publikom kada je Ottavio trčao u finalu. Rosita je tada imala šesnaest godina i studirala je engleski jezik na Golasecci.

Pet godina kasnije, Ottavio i Rosita su se vjenčali 18. travnja 1953., i živjeli su u Scillyju.. Imali su troje djece, sina Vittoria (1954.), sina Lucu (1956.) i kćer Angelu (1960.).

Godine 1953., nakon njihova vjenčanja, obitelj Missoni osnovala je u Gallarateu radionicu strojno izrađene trikotaže Maglificio Jolly. Ottavio Missoni i Rosita Jelmini osnovali su tvrtku, koja je i dalje obiteljsko poduzeće.

Slika 2. Ottavio Missoni i njegova supruga Rosalia

3. OTTAVIO MISSONI I NJEGOV UTJECAJ U TEKSTILU I MODI

Nakon što su Ottavio Missoni i Rosita Jelmini osnovali tvrtku, do 1965. godine, u medijima se govorilo o njegovom radu. Anna Piaggi napisala je članak o njemu za časopis Arianna koji je tiskao Mondadori. Anna Piaggi je kontinuirano promovirala Missonia tijekom svoje karijere u modnom novinarstvu. Zapisi su uključivali priopćenja za javnost dok je radila za Vogue Italia 1980-ih. Njezini pokušaji da osvijesti ljude o Missonijevom djelu bili su hit i uskoro je postao istaknut dizajner u svijetu.

Drugi razlog Missonijeve popularnosti bila je suradnja 1965. s Emmanuelle Khanh gdje je Missoni predstavio svoju prvu cjelovitu kolekciju trikotaže. Dio te kolekcije bile su večernje haljine u pletenom lureksu ispisane apstraktnim motivima.

U travnju 1967. godine Ottavio i Rosita predstavili su svoju prvu modnu reviju u Palazzo Pitti u Firenci. Rosita Missoni, zapravo, nakon što je shvatila da su grudnjaci vidljivi ispod na mnogim modelima, naredila im je da ih skinu, ne uzimajući u obzir da će svjetla stvoriti efekt transparentnosti. Predstavivši neplanirani “goli” izgled zbog prozirnosti odjeće pod svjetlima izazvan je skandal zbog kojeg nisu bili pozvani natrag u Firencu.

Međutim, sam skandal im je dao ogroman publicitet i održali su vlastitu reviju na bazenu Parco Solari u Milanu, što je bio nezaboravan događaj u kojem su modeli sjedili u bazenu na stolicama na napuhavanje i plutajućem namještaju.

Slika 3. ured Missoni

Slika 4. Modeli Missoni

Dvije godine kasnije, 1969., Ottavio i Rosita imali su sastanak s Dianom Vreeland, direktoricom Voguea. Diana Vreeland je pozvala Ottavia i njegovu suprugu Rosaliu u New York kako bi svoju kolekciju predstavili na sastanku mnogim vodećim robnim kućama. Kada je njihova kolekcija objavljena, vrlo dobro je prihvaćena, a ime Missoni počelo je preuzimati ugled koji brand nastavlja komunicirati i danas.

Missonijevo djelo predstavljeno je u nekoliko vodećih modnih tiskanih medija poput Harper's Bazaar, Elle, Marie Claire, Vogue i Women's Wear Daily.

Ottavio Missoni je bio kolorist i dizajner uzoraka. Njegov dizajn poznat je po kombinacijama raznobojnih pletiva, cik -cak šavova, prugastih, šahovskih i valovitih uzoraka u neočekivanim kombinacijama boja, koji su bili vrlo utjecajni i prepoznati kao umjetnička kvaliteta i uzori. Ottavio Missoni imao je veliki utjecaj u tekstilu i bio je velika inspiracija.

Slika 5. Model Missoni

Slika 6. Missoni u tekstilu

Brand Missoni postao je kulturna i moćna talijanska modna kuća, poznata po svojim kombinacijama pletiva u više boja. 1978. godine Missonijeva retrospektiva, koja slavi dvadeset pet godina rada, prikazana je u Rotondi della Besana u Milanu. Krajem 1990.-ih Ottavio i Rosita Missoni prenijeli su svoje poslovanje na svoju djecu, dajući im priliku da rade s tradicionalnim brendom Ottavio Missoni i učine ga učinkovitim u suvremenom svijetu.

Svjetski poznati brend Missoni nastavlja predstavljati talijansku luksuznu modu i nastavlja svoj put u suradnji sa slavnim osobama i međunarodnoj modnoj zajednici.

Slika 7. Uzorak tekstila Missoni

Slika 8. Uzorak tekstila Missoni

4. KAKO SU UMJETNOST I UMJETNICI INSPIRIRALI I OBLIKOVALI DIZAJNERA MISSONIJA I BREND MISSONI

Kao i svaki umjetnik, Ottavio Missoni pronalazio je svoje izvore inspiracije na području umjetnosti i mode koje su oblikovale njegov dizajn i brend Missoni. Neki od umjetnika koji su bili Missonijeva inspiracija su umjetnici kao što su to; Sonia Delaunay, Giacomo Balla, Gino Severini, Osvaldo Licini, Bruno Munari, Josef Albers, Piero Dorazio, Nino di Salvatore, Vasilij Kandinskij, Fausto Melotti i Lucio Fontana. Umjetnička djela nastala u Europi koja su tipična za avangardne umjetničke pokrete utjecale su i inspirirale Missonija.

Umjetnica kao što je Sonia Delaunay koja je sa svojim suprugom slikarom Robertom Delaunay bila suosnivačica umjetničkog pokreta orfizam, poznatog po jakim bojama i geometrijskim oblicima. Bila je prva umjetnica koja je imala retrospektivnu izložbu u Louvreu 1964., a 1975. imenovana je časnicom francuske Legije časti. Sonia Delaunay je smatrala da onaj tko zna kako cijeliti odnos između boja, utjecaj jedne na drugu boju, kontrast boja, taj će stvoriti nekrajno raznolike slike. Njene slike, tekstil i dizajn ključivao je geometrijsku apstrakciju i boje i bila je velika inspiracija Missoniju za otiske, dizajne i tkaninu.

Slika 9. Sonia Delaunay tekstil

Slika 10. Missoni kolekcija inspirirana

Soniom Delaunay

Dinamički futurizam umjetnika Giacomo Balle i Gina Severinija također su bili Missonijeva inspiracija.

Giacomo Balla bio je talijanski slikar i kipar. Bio je jedan od inicijatora futurizma i njegov glavni teoretičar u slikarstvu, umjetnik pod utjecajem francuskog neoimpresionizma. Kasnije je usvojio pointilistički stil i prenosio ga na dva mlada umjetnika, Umberta Boccionija i Gina Severinija. Nakon toga došao je pod utjecaj futurizma. Zajedno s umjenticima Carlo Carrà, Luigi Russolo i Gino Severini potpisao je Boccionijev „Manifest slikara futurista” 1910. godine. Taj manifest promovirao je simbole moderne tehnologije; nasilje, snagu i brzinu, no za razliku od drugih futurista Giacomo Balla nije bio opsjednut modernim strojevima ili nasiljem, već dinamikom kretanja, npr. svjetlosti.

Slika 10. Giacomo Balla:

Slika 11. Missoni: kukičano pletivo

Dizajniranje budućnosti

Gino Severini bio je također talijanski slikar i vodeći član futurističkog pokreta kao i Giacomo Balla. Severini je tijekom svoje karijere radio je u raznim medijima, uključujući mozaik i freske. Sa umjetnikom Umbertom Boccinijem upoznao je Giacoma Ballea u njegovom studiju gdje se

upoznao s tehnikom divizionizma te je divizionizam imao veliki utjecaj na njega i njegovo stvaralaštvo. U futurizmu, Severiniju je tema stroja bila manje privlačna od njegovih kolega futurista i često je birao oblik plesača za izražavanje futurističkih teorija dinamike u umjetnosti. Bio je osobito vješt u prikazivanju živahnih urbanih scena. Nakon što je 1916. godine napustio futurizam naslikao je nekoliko djela u naturalističkom stilu inspiriranog njegovim zanimanjem za umjetnost rane renesanse.

Do 1920. godine slikao je u kristalno kubističkom stilu i primjenjivao je teorije klasične ravnoteže zasnovane na zlatnom presjeku u mrtvoj prirodi 1935. godine osvojio je svoju prvu nagradu za slikarstvo uz izložbu koja je bila posvećena njegovom radu. Sudjelovao je sa svojim radovima na pariškoj izložbi. Istraživao je razne tehnike freske i mozaičke tehnike te izvodio murale u raznim medijima u Švicarskoj, Francuskoj i Italiji.

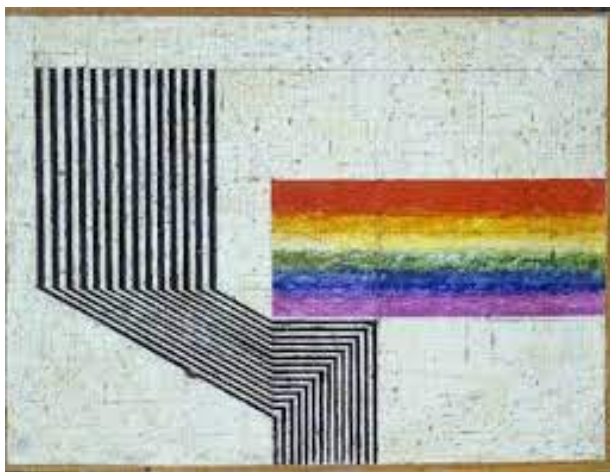
Slika 12. Gino Severini: Still life

Slika 13. Missoni: uzorak tekstila

Oswaldo Licini bio je talijanski slikar i apstraktni umjetnik. Između 1920. i 1923. godine često je boravio na Francuskoj rivijeri, gdje je slikao pejzaže. U međuvremenu je sudjelovao na raznim skupnim izložbama. Između 1921. i 1926. godine predavao je crtanje u Fermu, nekoliko puta izlagao svoje radove u Parizu. Godine 1930. izlagao je na dvije izložbe dvadesetog stoljeća, u Baselu i Rimu. Počinje slikati svoje prve apstraktne slike. 1931. godine izlagao je figurativna djela na I Quadriennaleu u Rimu i u Stockholmu, a istodobno je razvio potpuno apstraktnu fazu svog rada.

Imao je svoju osobnu izložbu u Galleria del Milione u Milanu. 1937. godine izlagao je u Milioneu, u Milanu, "Venti firme". Godine 1938. započela je nova i složenija faza njegovog rada, puna mitskih figura i simboličkih amblema. Izlagao je svoje radove i na Venecijanskom bijenalu. Bio je dobitnik velike nagrade za međunarodno slikarstvo. Geometrijska skulptura i apstraktna umjetnost slikara Oswalda Licinija bili su inspiracija u Missonijevom radu.

Slika 14. Oswaldo Licini:(1894.-1958.) Ritmo

Slika 15. Missoni tekstil

Talijanski umjetnik Bruno Munari bio je također dizajner i izumitelj. Njegov rad bio je doprinos osnovama mnogih područja vizualnih umjetnosti (slikarstvo, skulptura, film, industrijski

dizajn i grafički dizajn). Što u u modernizmu i futurizmu te u nevizualnim umjetnostima (književnost i poezija).

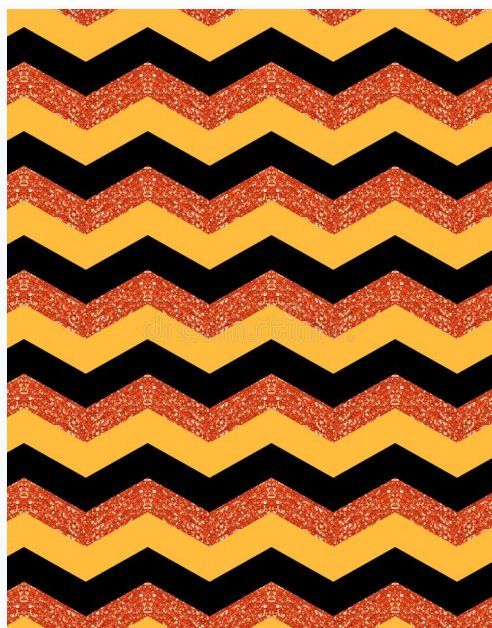
U Italiji krajem 1920-ih Bruno Munari se pridružio “drugom” talijanskom futurističkom pokretu koji je predvodio Filippo Tommaso Marinetti. Dok je bio dio pokreta, Bruno Munari bavio se uglavnom kolažom za talijanske časopise koji su uglavnom bili vrlo nastrojani propagandi. Nakon drugog svjetskog rata zbog protofašističke konotacije Munari se distancirao od talijanskog futurizma. Također Munari se bavio kiparstvom.

Godine 1948. Munari, Gillo Dorfles, Gianni Monnet i Atanasio Soldati osnovali su talijanski pokret za umjetnost u betonu “Movimento Arte Concerta (MAC)”. Tijekom 1940-ih i 1950-ih Bruno Munari je proizvodio mnoge predmete za talijansku industriju dizajna, uključujući pepeljare, televizore, aparate za espresso i igračke. Bruno Munari postao je poznat po raznim doprinosima umjetnosti, industrijskom dizajnu, filmu, arhitekturi, teoriji umjetnosti i tehnologiji- uključujući rani model prijenosnog dijaprojektora.

Kasnije u svom životu značajno je doprinio dizajnu dječjih knjiga i igračaka. Koristio je teksturirane, taktilne površine i izreze za stvaranje knjiga koje poučavaju o dodiru, pokretu i boji kroz kinestetičko učenje.

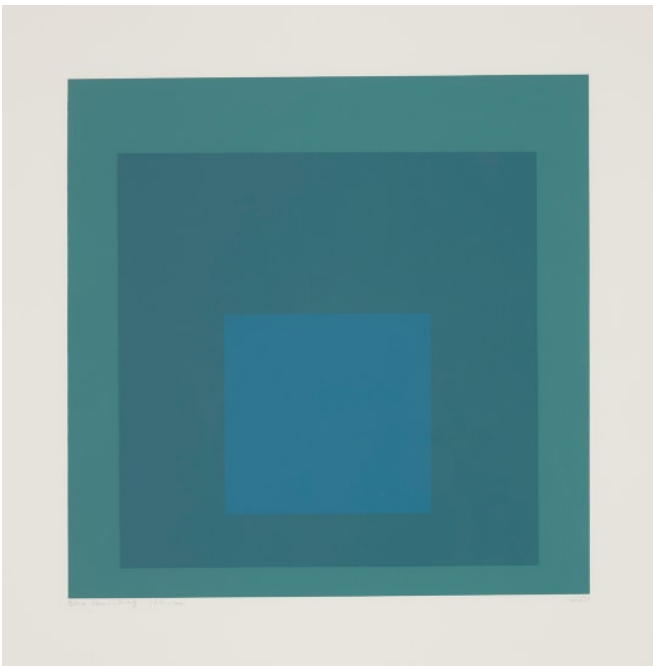
Slika 16. Bruno Munari: Interiors

Slika 17. Missoni: Ilustracija

Josef Albers bio je njemački i američki umjetnik židovskog podrijetla. Uz umjetnost bio je matematičar, te profesor likovne umjetnosti. Bio je profesor, predavač i upravitelj Bauhauusa. Ranih 1920-ih godina Josef se zanimao za geometrijsku apstrakciju. 1950-ih započeo je svoje najpoznatije slike geometrijske apstrakcije "Homage kvadratu". Kvadrati različitih boja koji istražuju kako različiti odnosi oblika i nijanse utječu na percepciju i emocije gledatelja. Bio je najpoznatiji po tim svojim kvadratnim slikama u boji koje se također smatraju neprocjenjivim doprinosom teoriji boja. Njegova knjiga "Međudjelovanje boja" koju je objavio 1963. godine jedan je od najutjecajnijih tekstova koji se koriste u obrazovanju suvremene umjetnosti.

Bio je teoretičar boja te najutjecajniji predstavnik Op arta, te se smatra začetnikom Op arta i minimalizma. Njegov rad bio je jedan od najutjecajnijih i najdalekosežnijih obrazovnih programa 20. stoljeća u Europi i SAD-u.

Slika 18. Josef Albers: Blue reminding 1966.

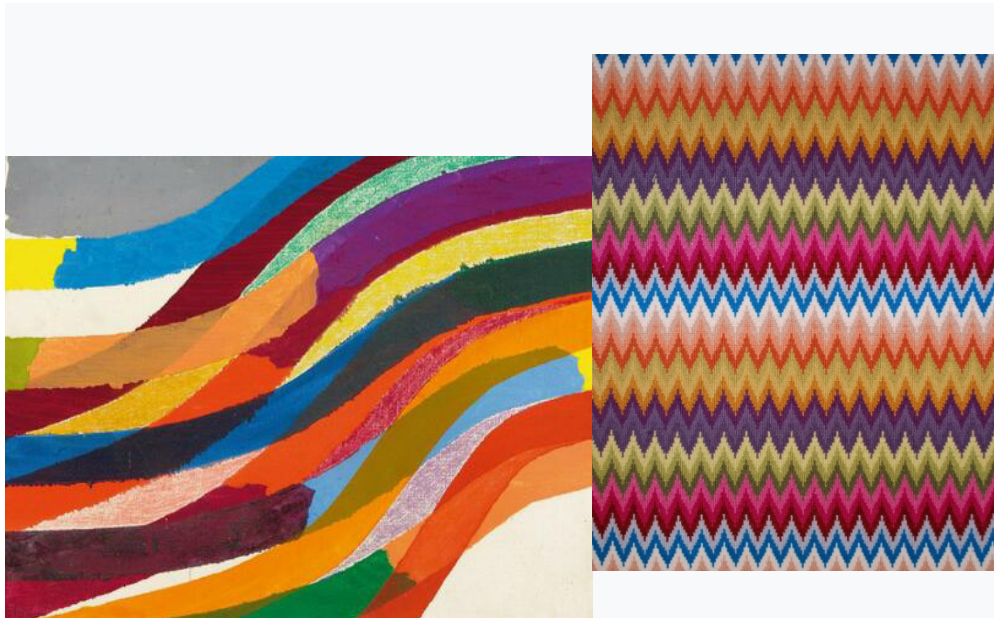

Slika 19. Missoni: uzorak tekstila

Piero Dorazio bio je talijanski slikar apstraktne umjetnosti te je imao ključnu ulogu u donošenju apstrakcije u Italiju. U Italiji, studirao je slikarstvo i crtež, a zatim i arhitekturu na

Sveučilištu u Rimu.1947. godine, zajedno sa umjetnicima Pietrom Consagrom, Achilleom Perillijem i Giulio Turcatom, uspostavio je skupinu apstraktnih umjetnika pod nazivom “Forma I”. Njegov stil bila je konstantna upotreba i primjena materijala i boja.

Njegove slike ulja na platnu često su bile sastavljene od traka intenzivnih boja, koje su razvučene i isprepletene poput mreža i rešetki po površini platna. Njegov dizajn linearnih slika varirao je po gustoći i složenosti, ali se i dosljedno bavio svjetlinom. Godine 1961. u Parizu dobio je nagradu Kandinsky. Piero Dorazio imao je svoju prvu samostalnu izložbu u galeriji One-Wall George George Wittenborn.

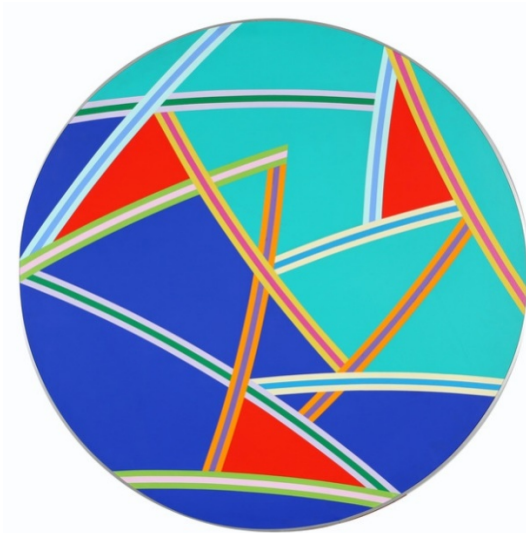
Slika 20. Piero Dorazio: Bez naslova

Slika 21. Missoni: uzorak tekstila

Nino Di Salvatore bio je talijanski umjetnik i učitelj. Dok je bio na studiju psihologije, identificirao je svoj izvor umjetničkog nadahnuća i 1948. godine pridružio se umjetničkom pokretu Movimento Arte Concreta (MAC). Tijekom svoje umjetničke karijere sudjelovao je na brojnim izložbama u Italiji i inozemstvu. U Italiji 1950. godine objavio je “The space problem” u kojem se prvi put oblik predlaže kao psiho-perspektivna struktura umjetnosti. U

galeriji u Rimu i u Parizu izložio je ulja i akrile na platnu na izložbi "Apstraktna i konkretna umjetnost u Italiji".

Godine 1952. u galeriji Bergamini u Milanu na samostalnoj izložbi predstavio je neke dizajne za tkanine s jajoličastim i sferičnim skulpturama različite boje željeznih šipki čija je kinetičnost postignuta elektromotorima. Način na koji je umjetnik poput Nina Di Salvatore vizualnu percepciju raščlanivao na boju i uzorak, bila je inspiracija Ottaviu Missoniju u njegovom dizajnu.

Slika 22. Nino Di Salvatore:

Spazio gestaltico curvo 120, 1994.

Slika 23. Missoni: ručnik

Vasilij Kandinskij bio je francuski slikar, grafičar i teoretičar umjetnosti ruskoga podrijetla. Završio je ekonomiju i pravo u Moskvi a slikarstvo je učio u Münchenu. Pohađao je likovnu akademiju Stucksa, no već nakon godinu dana je napustio akademiju te te osnovao umjetničku grupu i slikarsku školu Phalanx, sa umjetnicima Waldemar Hecker, Wilhelm Hüsgen i Rolf Niczky. Također kasnije je predavao na Bauhausu u Weimaru.

Posjedovao vrlo visoku slikarsku inteligenciju i imao je istančan osjećaj za boje i forme. Svim je bojama dao dublji unutrašnji značaj i asocijacije te ih je stavljao pored suprotnih boja. Pokušavao

je svaki motiv slikati tehnikom koja mu odgovara. To možemo vidjeti u slikama čiji su motivi folklorističke prirode iz njegovog ruskog zavičaja to je posebno vodljivo. Vasilij Kandinskij ne slika dugim pokretima kista koji su dinamični već je to više u pointilističkom stilu, strogo geometrijski i ornamentalno, slično kao u ruskoj narodnoj umjetnosti. Također, tijekom razvoja njegovih djela služila mu je glazba. Temeljna ideja mu je bila čuti boje, a vidjeti zvukove. Cilj njegove umjetnosti bila je harmonija boja i dodirivanje ljudske duše. Vasilij Kandinskij smatra se jednim od najvažnijih slikara 20. stoljeća.

Slika 24. Vasilij Kandinskij: Slikar glazbe

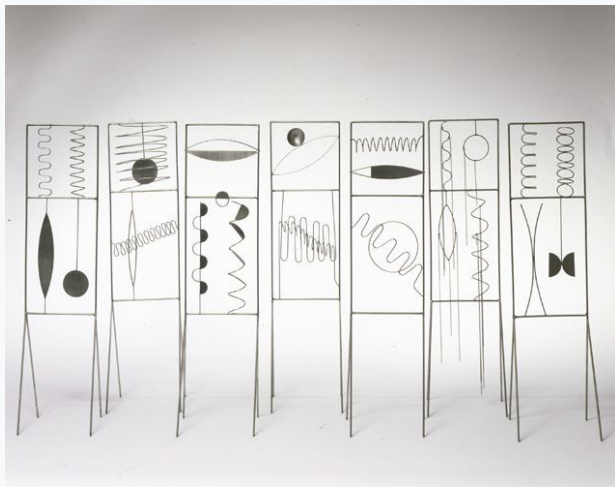

Slika 25. Missoni: uzorak kupaćih hlača

Fausto Melotti bio je talijanski kipar, keramičar, pjesnik i teoretičar. Završio je fizičko - matematički fakultet na Sveučilištu u Pizi, kasnije je nastavio studij u Milanu, gdje je diplomirao Elektrotehničko inženjerstvo 1924. godine na Politecnicu. Tijekom svog studiranja svirao je klavir i bavio se kiparstvom u Torinu kod kipara Pietra Canonice. Godine 1928. upisao se na Accademia di Brera u Milanu,. 1935. godine Melotti se pridružio Abstraction-Création-u, pokretu koji su 1931. osnovali u Parizu, Theo Van Doesburg, Michel Seuphor i Georges Vantongerloo.

Melottijeva prva izložba nije bila veliki uspjeh u Italiji, ali je privukla pozornost u Francuskoj i Švicarskoj te je 1937. osvojio nagradu La Sarraz. Iste te godine u Milanu, stvorio je ključno djelo “Sala della Coerenza” koju je dizajnirao B.B.P.R. studio (Banfi, Belgiojoso, Peressuti, Rogers), nazvan Konstantin. U međuvremenu izrađivao je crteže, slike i pjesme koje je zajedno objavio kao *Il Triste Minotauro* Giovanni Schweiller. Nakon rata 1944. godine. posvetio je pozornost keramici, a zbog svoje profinjene tehnike i visoke kvalitete osvojio je Grand prix na Trijenalu. Kasnije je osvojio i zlatne medalje u Pragu i Münchenu.

Godine 1967. u Galeriji Toninelli u Milanu izložio je niz novo nadahnutih skulptura. Njegove razigrane strukture, poigravale su se ravnotežom i negativnim prostorom Bio je najpoznatiji po svojim brončanim skulpturama. Započeo je niz izložbi u Italiji i inozemstvu koje su mu donijele uspjeh i pozornost javnosti za njegovu umjetnost: skulpture, niski reljefi, kazališne skulpture, keramka i djela na papiru. Nakon njegove smrti 1986. godine nagrađen je Zlatnim lavom na Venecijanskom bijenalu.

Slika 26. Fausto Melotti: skulptura

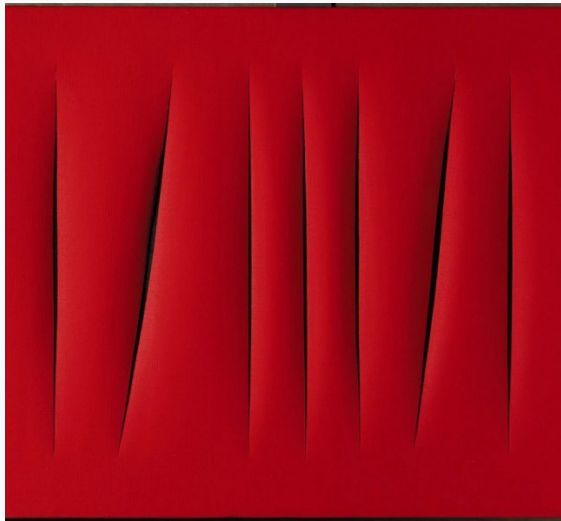

Slika 27. Missoni: tapet

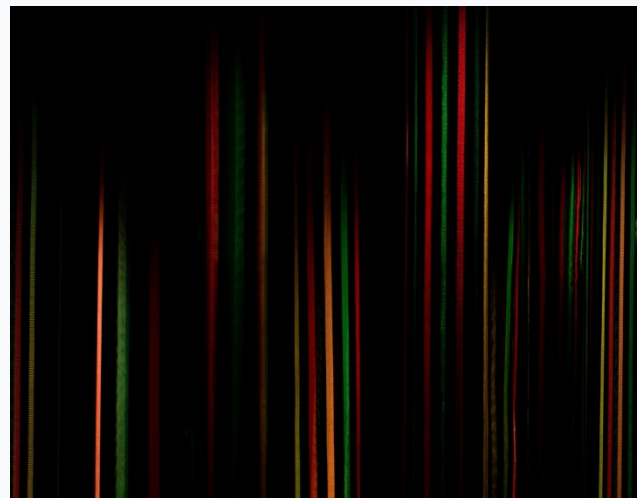
Lucio Fontana bio je argentinsko-talijanski umjetnik poznat kao utemeljitelj u pokretanju prostorističkog pokreta. Prije nego što je pohađao "Accademia di Brera" u Milanu, učio je kod svoga oca koji je o talijanski kipar.

Rad Lucio Fontane uključivao je slike, keramičke skulpture i svjetlosne instalacije, zanimao ga je spoj površine i dimenzionalnosti. Odbacivao je tradicionalna ograničenja određenih umjetničkih materijala i tehnika, umjesto toga želio je izumiti vlastite medije i metode. Bio je najpoznatiji po jednobojnim platnima poznatim kao Concetti Spaziale, koje bi izrezao ili probušio, ostavljajući izrazite tragove kose crte i rupe.

Imao je ideje za stvaranje novog medija koji je spojio arhitekturu, slikarstvo i skulpturu. Njegovi radovi su bili izloženi u New Yorku, Milanu, Zürichu, Londonu, Berlinu i Rimu.

Slika 28. Lucio Fontana

Slika 29. Missoni: uzorak tekstila

Nema sumnje da je Ottavio Missoni pronalazio inspiraciju u radu drugih umjetnika. Inspiraciju u djelima kao što su to različiti motivi i grafičke kompozicije Angela Bozzole. Missonijevi teksturirani uzorci pletiva i optičkih umjetničkih djela, poput djela "Serpente" umjetnika Piera

Dorazia. Svi ti umjetnici bili su inspiracija Missoniju kako da upotrijebi boje i uzorke. Razvio je ritmički sastav oblika i boja.

Missoni je na dizajn gledao na način na koji su umjetnici poput Nina di Salvatorea vizualnu percepciju raščlanili na boju i uzorak. Svi ti umjetnici bili su inspiracija i oblikovali su Missonijev tekstil. Inspiracija iz umjetnosti i samih umjetnika pružila je Ottaviu jedinstven, neograničen način da iskoristi materijale i boje u tekstilu i u modi.

5. MISSONI I LIKOVNI ELEMENTI - IZVOR INSPIRACIJE ZA KREIRANJE

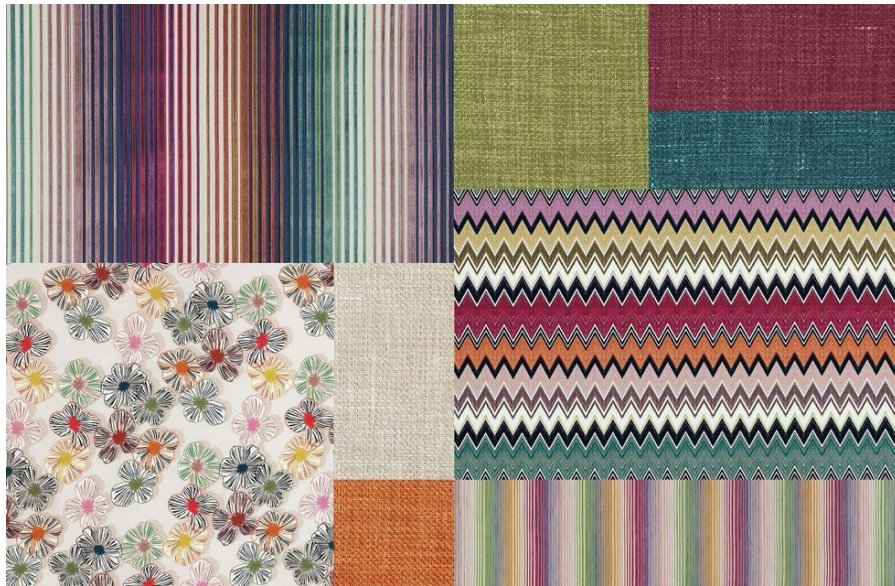
UZORAKA U KREIRANJU TEKSTILA

Kroz Ottavia Missonia, brend Missoni pokazuje iskrenu ljubav prema teksturi, boji, prirodnim vlaknima i ručno izrađenim detaljima. Brend Missoni uvijek je prikazan kako strastveno radi u studijima okružen šarenim pleteninama i tekstilnom umjetnošću. Ove hrpe bilješki i testovi boja inspirirali su jednu od Ottaviovih kreativnih razbibriga koja je procvjetala 1970 -ih i 1980 -ih.

Ottavio Missoni koji je bio nadahnut tepisima s istoka i tehnikama šivanja iz cijelog svijeta, stvorio je niz zamršenih tapiserija i patchwork kolaža koji sadrže fantastične komade koje je prenio u svoj dizajn.

Vežano uz tekstilnu materiju tu se prvenstveno ističe, prema suvremenim ili povijesnim standardima, Missonijev nevjerojatan tekstil za pod i njegove tapiserije za zid koje prezentiraju i podižu boju, uzorak, teksturu i usporedbu na neviđenu razinu. Također, likovni elementi koji se koriste u različitim odnosima pri oblikovanju likovne kompozicije.

Missoni i kombinacija likovnih elemenata stilske su značajke koje su uključene, velika su inspiracija u daljnjem kreiranju ovog završnog rada.

Slika 10. Missoni uzorak tekstila

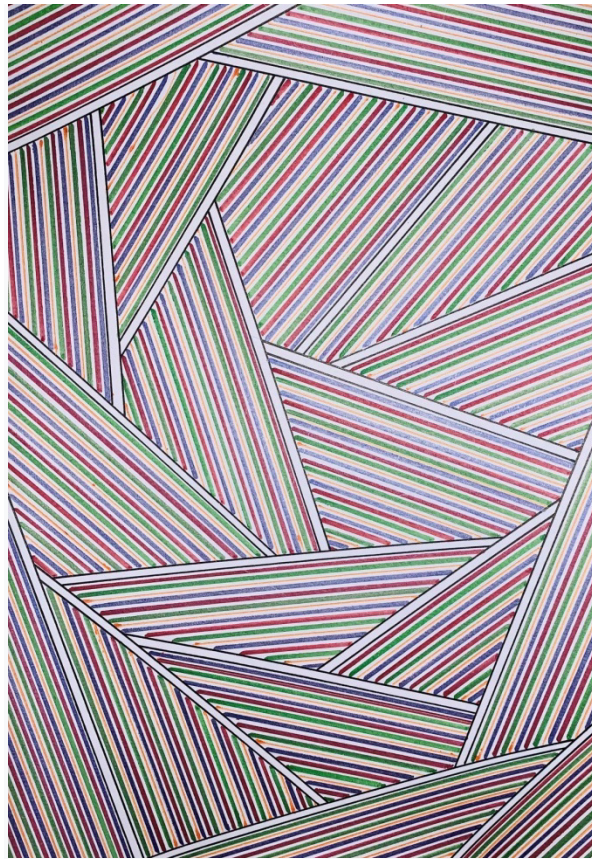
6. LIKOVNA ANALIZA KREIRANIH UZORAKA

Prilikom analize likovnog djela obraćamo pozornost na motiv, materijal i tehniku. Riječ analiza dolazi od grčke riječi *analyo*, što znači param, razrješujem, razmišljam. Analizom rastavljamo elemente likovnog djela na njegove sastavne djelove: slike na plohu, crtež na crte i točke, boju i ton, skulpturu na volumen, prostor, površinu i njihov međuodnos. Također, analiziramo kompozicijske elemente: kontrast, ritam, ravnotežu proporciju...

Likovni dio završnog rada sastoji se od 15 radova - uzoraka za tekstil inspirirane radom dizajnera Missonija i likovnim elementima. Originalni likovni radovi nalaze se u likovnoj mapi kao sastavni i temeljni dio završnog rada, u teoretskom dijelu rada za potrebe likovne analize nalaze se reprodukcije smanjenih dimenzija originalnih likovnih radova, ali zadovoljavajuće reprodukcije da prezentiraju osnovne vizualne karakteristike likovnih radova.

U likovnim radovima za gradnju kompozicija koriste se elementi koje pronalazimo kao inspiraciju iz rada dizajnera Missonija: kolorit, linije, cik -cak, prugasti, šahovski i valoviti uzorci u kombinacijama boja.

Prvi rad rađen je uz kombinaciju tri crtaće tehnike. Kombinacijom zelenim, crvenim i ljubičastim flomasterom, narančastom kemijskom olovkom te crnim rapidografom. Likovni element koji je korišten su linije. Kompozicija ovog rada je geometrijska i otvorena. Kompoziciju ovog rada gradi odnos linija. Linije su u radu poredane po redosljedju boja; zelena, narančasta, ljubičasta i crvena. Debljina linija kod zelene, ljubičaste i crvene nešto je veća od narančastih linija. Ritam ponavljanja linija je jednoličan. Crni rapidograf čini razmak između linija da bi se stvorio vizualni efekt nekakvih troukta u kojima su poredane linije u navedenim bojama

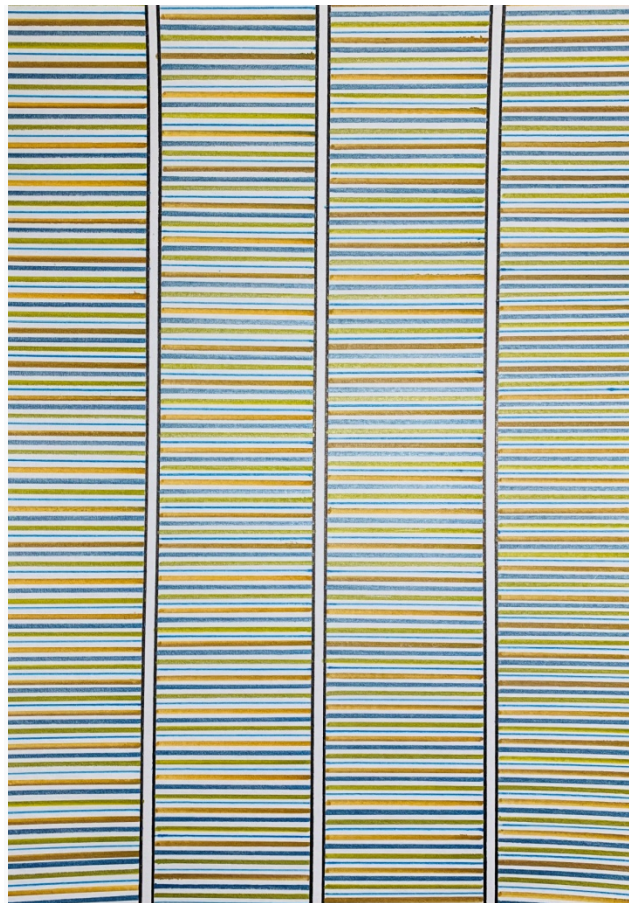
Slika 1. Likovni rad 1

Drugi rad nastao je kombinacijom dviju crtaćih tehnika. U kombinaciji kemijskih olovaka u smeđoj, svijetlo plavoj i tamno plavoj boji, te marker crvene boje. Likovni element je linija. Gustoća i debljina linija je jasno vidljiva. Crvena linija je deblja od linija smeđe, svijetlo plave i tamno plave boje. Linije su dosta guste jedna između druge, osim bijelog prostora koji ih razdvaja na cjeline. Također u ovom radu možemo primjetiti op art efekte. Optičku iluziju i dojam pokreta. Što ih dulje promatramo, pojavljuju se skrivene slike, treperenje i vibracije uzoraka.

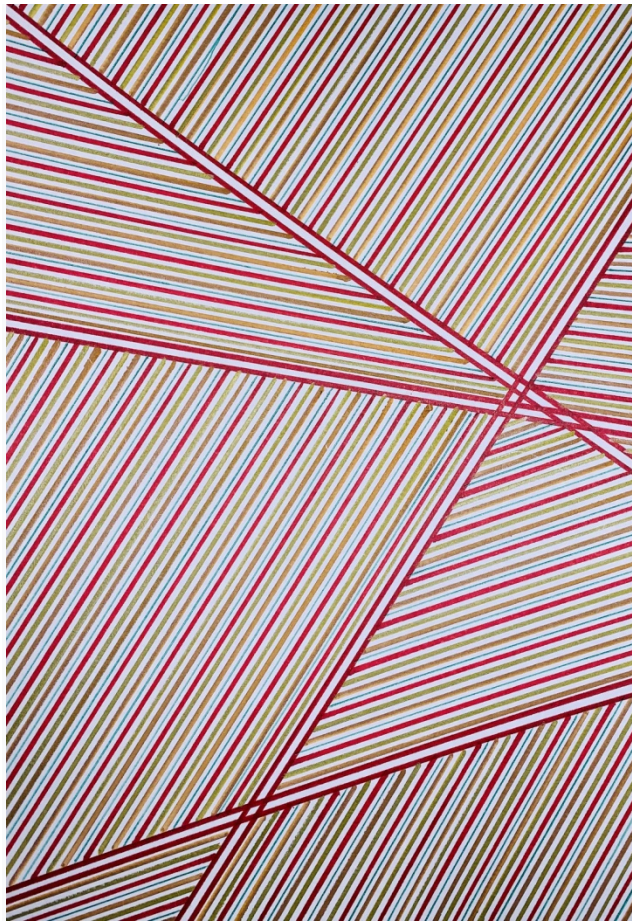
Slika 1. Likovni rad 2

Treći rad rađen je crtaćim tehnikama: flomasteri, kemijska olovka i rapidograf. Korišteni su flomasteri u plavoj, zlatnoj i brončanoj boji, kemijska olovka u svijetlo plavoj boji te crni rapidograf. Od likovnih elemenata korištene su linije. Ovaj rad karakterizira geometrijska i otvorena kompozicija. Gustoća između linija je vrlo mala. Debljina plavih, zlatnih i brončanih linija je dominantnija od debljine linija svijetlo plave kemijske olovke. Debljina linija rapidografa nešto je tanja od debljine linija rađenih flomasterima. Ritam ponavljanja linija je jednoličan. Kao i kod rada pod brojem 2., i u ovom radu možemo primjetiti op art efekte. Prisutna je neka vrsta optičke iluzije, iluzija kretanja. Nakon dužeg promatranja dobivamo dojam da se slika kreće.

Slika 3. Likovni rad 3

Četvrti rad nastao je crtaćim tehnikama flomastera, kemijske olove i markera. Flomaster u boji zlatne i brončane, kemijska olovka tamnozeleno boje, te crveni marker. Kompozicija u radu je geometrijska, otvorena, a korištene su linije kao likovni elementi. Linije koje se sijeku čine oblike geometrijskih trokuta. Gustoća linija koje se sijeku (crvene boje) je manja dok je gustoća linija unutar crvene boje veća. Debljina linija nije ista; najveću debljinu imaju crvene linije, pa zatim zlatne i brončane, dok tamnozeleno linije imaju najmanju debljinu linije. Imaju jednoličan ritam ponavljanja.

Slika 4. Likovni rad 4

Peti rad

7. PRIMJENA I VIZUALIZACIJA KREIRANIH UZORAKA U TEKSTILU

Kako bi predočili sami izgled nekog finalnog proizvoda i prije postupka njegove izrade, koristit ćemo se vizualizacijom kreiranih tekstilnih uzoraka. Na ovaj način ćemo prikazati izgled realiziranog gotovog proizvoda, te možemo i provjeriti uspješnost kreiranih tekstilnih uzoraka.

Vizualizacija kreiranih uzoraka napravljena je u programu RedBubble. Prvo su odabrani sami predmeti odnosno gotovi proizvodi na koje su uzorci aplicirani. Kreirani uzorci bit će prikazani na neke od predmeta koje ljudi danas koriste svakodnevno. Kao što su to: jastuk, rusak, maska u doba pandemije Covid-19, maska za mobitel,.. Kreirani uzorci biti će prikazani kroz 13 primjera vizualizacije predmeta.

Slika 1.i 2. Kreirani uzorak na maski za mobitel

Slika 3.i 4. Kreirani uzorak na zidnom satu

Slika 5. i 6. Kreirani uzorak kao inspiracija za dizajn za jastuke

Slika 7. Kreirani uzorak kao dizajn za rusak

Slika 8. Kreirani uzorak za dizajn boce

Slika 9. i 10. Kreirani uzorak kao dizajn za jastuk

Slika 11. Kreirani uzorak kao dizajn za jastuk

Slika 12. Kreirani uzorak kao dizajn za podmetače za čaše

Slika 13. Kreirani uzorak kao dizajn za masku za lice

8. ZAKLJUČAK

Tema ovog završnog rada je „Likovna ostavština Ottavia Missonija kao inspiracija u kreiranju tekstila”. Tijekom izrade ovog rada iskorištena su znanja i vještine stečene na preddiplomskom sveučilišnom studiju Tekstilni i modni dizajn na Tekstilno-tehnološkom fakultetu na Sveučilištu u Zagrebu. Kao što sama tema završnog rada govori, ovaj završni rad bavio se životom i djelima Ottavia Missonija koji je bio polazna točka i inspiracija za tekstilne autorske kreirane uzorke.

Temeljne faze izrade ovog završnog rada, obuhvaćene su u ovom radu, od samog istraživanja inspiracije; Ottavia Missonija, pa sve do izrade petnaest kreiranih autorskih uzoraka za tekstil, za koje je također napravljena likovna analiza. Primjenom vizualizacije kreiranih uzoraka u tekstilu, kreirane uzorke smo aplicirali i predočili primjere gotovih proizvoda. Opisani su i prikazani proizvodi koje koristimo u svakodnevnoj upotrebi, a na koje su aplicirani isti uzorci.

Nabrojene faze izrade ovog završnog rada obuhvaćene su u tekstualnom dijelu završnog rada, a likovni radovi, njihovi originali nalaze se u pripadajućoj likovnom mapi.

Izrada završnog rada koji obuhvaća proces od ideje do realizacije tekstilnog proizvoda, može poslužiti i kao osnova za daljnji kreativni rad i od iznimne je koristi studentu za dobar uvod i nastavak njegovog obrazovanja i samostalnog rada.

10. POPIS LITERATURE

1. Autor Massimiliano Capella, Luca Missoni (editor), Mario Boselli (uvod), The Missoni Archive (suradnik): MISSONI: The Great Italian Fashion, Rizzoli, New York, USA, 17. rujna 2019.
2. Luciano Caramel (editor), Luca Missoni (editor), Emma Zanella (editor): Missoni Art Color, Skira Rizzoli, New York, USA, 3. svibnja 2016.
3. Autor Leonardo Arte: Missoni; Made in Italy, Ginko Pr Inc, Suite E Berkeley, CA, 1. listopada 1997.
4. Autor Piccolom Steve Vercelloni (editor), Isa Tutino (editor), Missonologia: The world of Missoni, Electa/Abbeville press, New York, 1. siječnja 1995.
5. https://en.wikipedia.org/wiki/Ottavio_Missoni
6. <https://en.wikipedia.org/wiki/Missoni>
7. <https://www.missoni.com/gb>
8. <https://www.missoni.com/world/editorial/brand/history/>

